د مَدَني مرکزونو (فېضانِ مدینه) او د شعبه اِمام مساجد (دعوتِ اِسلامي) لاندې جوماتونو د پاره

پۀ 7 اګست، کال 2026ء (بمطابق: 23 صفر شریف، کال 1448ھ) د جُـمعَةُ الـمبارک

قرآني بیان

پۀ نوم

د اعلیٰ حضرت اِیمان کامِل

پۀ دې بیان کښې به تاسو زده کړئ...

- ---اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه او تائیدِ رَبَّاني
- ---جاز د ډوبېدو نه بچ شو (واقعه)
- ---د دې وخت د ټولو نه لویه مسئله
- ---آیا زما د دښمن سره دې دښمني هم وساتله---؟

پیشکش

اَلْمَدِيْنَةُ الْعِلْمِيَة

Islamic Research Center

(شعبہ: بیاناتِ دعوتِ اسلامی)

FOR FEEDBACK
(+92) 315 2692 786

GET MORE SPEECHES
(+92) 310 8882 033

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ط وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيّٖنَ ط

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ الله وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ الله

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ الله وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُوْرَ الله

نَوَيْتُ سُنَّتَ الْاِعْتِكَافِ (ترجمہ: ما د سُنّت اعتکاف نِیَّت اوکړو)

د دُرُودِ پاک فضیلت

قَالَ رَسُوْلُ الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم:

مَنْ صَلّٰى عَلَيَّ فِيْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَلَيْلَةِ الْجُمُعَةِ مِائَةَ مَرَّةٍ، قَضَى اللّٰهُ لَهُ مِائَةَ حَاجَةٍ، سَبْعِيْنَ مِنْ حَوَائِجِ الْاٰخِرَةِ وَثَلَاثِيْنَ مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا۔

د اخري نبي، رسولِ هاشمي صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمان مبارک دے: څوک چې په ما باندې د جُمعې په شپه او د جُمعې په ورځ 100 کرته دُرُود شریف ولولي الله پاک به د هغۀ 100 حاجتونه پوره کړي، 70 د اخرت او 30 د دُنیا۔ (1)

وِرد جس نے کیا درود شریف — اور دل سے پڑھا درود شریف
حاجتیں سب روا ہوئیں اس کی — ہے عجب کیمیا درود شریف (2)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

---

[1]... شعب الایمان، باب فی الصلوات، فضل الصلاۃ علی النبی...الخ، جلد:3 صفحہ:111، حدیث:3035۔

[2]... کافی کی نعت، صفحہ:40۔

قَالَ اللّٰہُ تَبَارَکَ وَ تَعَالٰی فِی الْقُرْاٰنِ الْکَرِیْم (الله پاک په قرآنِ کریم کښې فرمائي):

اُولٰٓىٕكَ كَتَبَ فِیْ قُلُوْبِهِمُ الْاِیْمَانَ وَ اَیَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُ ؕ

(پاره: 28، سورۂ مجادله: 22)

[مفهوم] ترجمۂ کنزُ العِرفان: دا هغه خلق دي د کومو په زړونو کښې چې الله اِیمان نقش کړو او له خپله طرفه یې د رُوح په ذریعه د هغوئي مدد اوکړو

د اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ مختصر تعارف

خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! ◈ اعلیٰ حضرت، شاه امام احمد رضا خان رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ د تېرې صدۍ ډېر د اوچتې مرتبې هستي ده ◈ هغوئي د سُنیانو اِمام دے ◈ د حق نشان دے، د هغوئي برکتي ذات د اِسلامي دُنیا د پاره ډېر لوئي نعمت دے ◈ کله چې غېر مسلمو (Non-Muslims) د اِسلام خلاف سازشونه کول ◈ بد مذهبي عروج ته رسېدلې وه ◈ بدعتونه عام کېدل ◈ مَعَاذَاللّٰہ! د قرآنِ پاک د آیتونو د مفهوم بدلولو ناپاک کوششونه کېدل ◈ د اِسلامي تعلیماتو (Islamic Teachings) د بدلولو جرأت کېدلو ◈ د دې فِتنو په وخت کښې الله پاک د اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ په شکل کښې اِسلامي دُنیا ته یو عظیم نعمت عطا کړو، اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ د مُجَدِّد په حیثیت تشریف راوړو او اَلْحَمْدُ لِلّٰہ! ◈ هغوئي د فتنو سرونه وچقول ◈ د غېر مسلمو سازشونه یې ناکامه کړل ◈ د بد مذهبۍ زور یې مات کړو ◈ بدې عقیدې یې ختمې کړې ◈ د اصلي اِسلامي عقیدو یې صحیح تشریح اوکړه ◈ په اِسلامي عقیدو باندې ◈ د اِسلام په اعلیٰ تعلیماتو باندې ◈ د قُرآن په عزت او حُرمت باندې ◈ د رسولِ اکرم، نورِ مُجَسَّم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د عزت

او د ناموس څوکۍ یې اوکړه ◈ بدعتونه یې ختم کړل ◈ سُنَّت یې عام کړل ◈ د معاشرې اِصلاح یې اوکړه ◈ په خلقو یې د عشقِ رسول جامونه وڅښل او ◈ اَلْحَمْدُ لِلّٰه! فتنې یې ختمې کړې او د دِین جنډا یې اوچته کړه-

تُو نے باطِل کو مِٹایا اے امام احمد رضا!	دِین کا ڈَنکا بَجایا اے امام احمد رضا!
زور باطِل کا، ضَلالت کا تھا، جس دَم ہند میں	تُو مجدِّد بَن کے آیا، اے امام احمد رضا!
اہلِ سنّت کا چمن سر سبز تھا، شاداب تھا	تازگی تُو اور لایا، اے امام احمد رضا!
تُونے باطِل کو مِٹا کر دِین کو بخشی جِلا	سنّتوں کو پھر جِلایا اے امام احمد رضا![1]

په 25 صَفَر شریف د هغوئ عُرس وي، اَلْحَمْدُلِلّٰه! عاشقانِ رسول ډېر په مینه محبت د خپل امام، امامِ اهلِسُنَّت سیدي اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِعَلَيْه عرس مبارک او خوشحالۍ کوي- الله پاک دې د خپل کامِل ولي سیدي اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِعَلَيْه په وسیله مونږ ټولو ته د رحمت په نظر وګوري، چې زمونږه د عشقِ رسول دولت نصیب شي، د فتنو نه په دې ډک دور کښې په اِیمان باندې اِستقامت او په اخرت کښې بغېر د حِساب نه جنَّت ته داخلېدل مو نصیب شي- اٰمِيْن بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

کیا خُوب اہتمام ہے، کیا اِنصرام ہے	یومِ رضا ہے چاروں طرف دُھوم دھام ہے

راځئ چې د قرآنِ کریم د یو آیت مبارک په رڼا کښې د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِعَلَيْه د پاک سیرت د یو اړخ د اوربدو سعادت حاصل کړو-

---

[1] ... وسائلِ بخشش، صفحه:525۔

د آیت مبارک مختصر وضاحت

مونږه پۀ شروع کښې د 28 سیپاري، د سُورَۀ مُجَادَلة د آیت: 22 د څۀ حصې د اورېدو سعادت حاصل کړو، الله پاک فرمائي:

اُولٰٓىِٕكَ كَتَبَ فِیْ قُلُوْبِهِمُ الْاِیْمَانَ وَ اَیَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُؕ

(پارہ:28، سورۂ مجادلہ:22)

[مفهوم] ترجمۂ کنزُ العِرفان: دا هغه خلق دي د کومو پۀ زړونو کښې چې الله اِیمان نقش کړو او له خپله طرفه یې د رُوح پۀ ذریعه د هغوئي مدد اوکړو-

دا د کامِل اِیمان والۍ، د اوچتې مرتبې د عاشقانِ رسول د شان بیان دے، دلته دوه خبرې اِرشاد شوې: (1): کوم چې د اوچتې مرتبې عاشقانِ رسول دي، رَبِّ کریم د هغوئي پۀ زړونو باندې اِیمان نقش فرمائي (2): د خپل طرف نه د یو رُوح (مثلاً رُوحُ القدس حضرت جبریل عَلَیْهِ السَّلَام) پۀ ذریعه د هغوئي خاص مدد او تائید فرمائي- [1]

د سیرت رضا خُلاصه

خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! دا د آیت مبارک هٰغه حصه ده، د کوم نه چې د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْه د پیدائش تاریخ ماخُوذ دے، یعنې د هغوئي دُنیا ته د راتللو کال دے: 1272 او د آیت مبارک د دې حصې چې کوم اعداد دي هغه هم 1272 دي-

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْه پاک سیرت ته چې وګورې نو د دې آیت مبارک ټول فیضان به د هغوئي پۀ ذات کښې پۀ نظر راشي، که ووئیلے شي چې د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ

---

[1]... تفسیر قرطبی، پارہ:28، المجادلہ، زیرِ آیت:22، جلد:9، جز:17، صفحہ:192 ملتقطاً۔

عَلَيْه 68 کاله ژوند مبارک پۀ یوه جمله کښې بیان کړئ! نو دا پۀ پوره یقین سره وئیلے کېدے شي چې

أُولٰٓئِكَ كَتَبَ فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْاِيْمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُ ؕ

(پارہ:28، سورۂ مجادلہ:22)

[مفهوم] ترجمۂ کنزُ العِرفان: دا هٰغه خلق دي د کومو پۀ زړونو کښې چې الله اِیمان نقش کړو او له خپله طرفه یې د رُوح پۀ ذریعه د هغوئي مدد اوکړو-

یعنې اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پۀ هٰغه پاکو هستیانو کښې دے د کومو پۀ زړونو باندې چې الله پاک اِیمان نقش کړے دے او د هغوئي خاص مدد او تائید یې کړے دے-

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! دا دواړه صفتونه (1): مضبوط اِیمان (2): تائیدِ رَبَّانی (یعنې د الله پاک خاص مدد او نصرت) د هغوئي د پاک سیرت سره سنګ پۀ سنګ روان دي، تاسو دا آیت مبارک پۀ خپل ذِهن کښې کښېنوئ! بیا **حیات رضا** لوستل شروع کړئ! اِنْ شَآءَ اللهُ الْكَرِيم! یوه یوه صفحه لولئ، د دې آیت مبارک فیضان به د هغوئي پۀ ذات مبارک کښې وینئ-

اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه او تائیدِ رَبَّاني

◈ د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه عمر مبارک صرف 4 کاله وو، دلته عام طور د 4 کالو ماشوم صحیح خبرې هم نۀ شي کولے، عام طور ماشوم تتې تتې خبرې کوي، بلکې بعضې خو پۀ دې عمر کښې فیډر څښي خو اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه د 4 کالو پۀ عمر مبارک کښې د قرآنِ کریم ناظره ختمه کړې وه ◈ عام طور د 6 نه د 7 کالو د ماشومانو د پئیو غاښونه ووځي، اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پۀ دې عمر کښې د ډېرو علمائے کرامو او مشائخو پۀ

موجودګی کښې خلقو ته تقریر کولو ◈ د 8 کالو ماشوم چې وي او هغه د ځان سره چرته بوځي نو هغه باقاعده پوهه کول وي چې ځویه! هلته لا ړ شي نو دا مۀ کوه، هٰغه مۀ کوه، د اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُاللّٰہِعَلَیْہ عمر مبارک 8 کاله وو، چې هغوئي د درسِ نظامي د عربیِ پۀ کتاب باندې، پۀ عربیِ ژبه کښې حاشیه لیکله [1] ◈ د 13 کالو 10 میاشتو 4 ورځو عمر مبارک کښې هغوئي ورومبیِ فتویٰ ولیکله او باقاعده د مفتي پۀ مسند باندې تشریف فرما شو [2] ◈ عمر مبارک یې 22 کاله وو چې هغوئي د شاه آلِ رسول رَحْمَۃُاللّٰہِعَلَیْہ پۀ خدمت کښې د بیعت د پاره حاضر شو، د شاه آلِ رسول رَحْمَۃُاللّٰہِعَلَیْہ انداز مبارک وو چې څوک به هم د بیعت د پاره راتلل، پۀ هغوئي باندې به یې د ډېرو کلونو پورې مجاهده کوله، ریاضتونه به یې پرې کول خو قربان شم چې اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُاللّٰہِعَلَیْہ لا د 22 کالو ځلمے دے، د شاه آلِ رسول رَحْمَۃُاللّٰہِعَلَیْہ پۀ خدمت کښې حاضر شو، هغوئي چې ورته څنګه وکتل نو وه یې فرمائیل: راځئ! مونږ خو د ډېرو ورځو نه انتظار کولو- [3] بیا هم پۀ ورومبي ملاقات کښې هغوئي خپل قابل او نوي مُرید ته خلافت هم ورعطا کړو، نور مریدان حیران وو چې د دې آستانې نه خلافت اخستل دومره اسان نۀ دي، د ډېرو کلونو پورې محنت کول وي، بیا دا نعمت مېلاؤېږي، پۀ احمد رضا خان رَحْمَۃُاللّٰہِعَلَیْہ باندې دومره عنایت ولې؟ د پیر صاحِب نه یې د دې حِکمت پۀ باره کښې پوښتنه اوکړه، د هغوئي پۀ سترګو کښې اوښکې راغلې

---

[1]... فیضانِ اعلیٰ حضرت، صفحہ:85 و 86 ملتقطًا خلاصۃً۔

[2]... حیاتِ اعلیٰ حضرت، صفحہ:171۔

[3]... فیضانِ اعلیٰ حضرت، صفحہ:316۔

او بیا یې وفرمائیل: اے خلقو! تاسو احمد رضا څۀ پېژنی---! بیا یې وفرمائیل: زۀ فِکر مند ووم که الله پاک د قیامت پۀ ورځ وفرمائیل چې اے آلِ رسول! تا د دُنیا نه زما د پاره څۀ راوړي دي؟ نو زۀ به څۀ جواب ورکووم- اَلْحَمْدُلِلّٰه! نن مې هٰغه فِکر ختم شو- اوس که الله پاک زما نه پوښتنه اوکړه چې آلِ رسول! د دُنیا نه دې څۀ راوړي دي نو زۀ به مولانا احمد رضا پېش کووم-

روزِ محشر اگر مجھ سے پوچھے خُدا | بول آلِ رسول تُو لایا ہے کیا
عرض کر دوں گا لایا ہوں احمد رضا | یاخُدا یہ امانت سلامت رہے
مسلکِ اعلیٰ حضرت سلامت رہے

شاه آلِ رسول رَحْمَةُاللهِعَلَيْه نور وفرمائیل: (خلقو! واورئ---!) نور خلق د زنګ وهلو زړونو سره راځي، هغوئ تیارول غواړي، احمد رضا د صفا سوتره زړۀ سره بالکل تیار راغلے دے، دۀ ته خو صرف د نسبت ضرورت وو- [1]

اَللّٰهُ اَكْبَر! اے د خورِ نبي صَلَّىاللهُعَلَيْهِوَاٰلِهٖوَسَلَّم عاشقانو! اندازه ولګوئ چې د زړۀ پوره پاکي، پوره صفائي که پکار وي نو صوفیائے کرام فرمائي: چې دې د پاره د 80 کالو محنت پکار دے- [2] خو دلته یو 22 کلن ځلمے د اوچتې مرتبې د ولیُّ الله نه اِجازت او خلافت حاصلوي، د کامِل پیر مرتبه حاصلوي، چې دا د الله پاک خاص مدد او عنایت نۀ دے نو نور څۀ دي-

---

[1]... فیضانِ اعلیٰ حضرت، صفحه:317 خلاصةً-

[2]... ملفوظاتِ اعلیٰ حضرت، صفحه:59-

بولے مرشد یہ مُصَفّیٰ قلب لے کر آئے ہیں | یہ تو زُہدو اَتقا کے بَن کے پیکر آئے ہیں
دل اگر مَیلا رہے تو ہے صفائی ناگزیر | اِن کا دل ہے پاک اور روشن ہے پہلے سے ضمیر
صرف نسبت کی اِنہیں حاجت تھی نسبت مِل گئی | غوثِ اعظم کی غُلامی کی سعادت مِل گئی

د اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُاللہِ عَلَیْہ د ژوند مبارک دې کمال ته وګورئ چې هغوئي په 105 علومو باندې کامِل مهارت لرلو او مهارت هم داسې چې د زمانې لوئي لوئي عالِمان او مشائخ به د لرې لرې نه راتلل او د هغوئي شاګردي به يې اِختياروله، هغوئي چې کله په دوهم ځل د حج د پاره لاړل نو د لرې لرې نه راتلونکو د عربو علمائے کرامو د هغوئي نه د عِلمِ حديث اجازتونه اخستل، يو ځل د عربو يو عالِمِ دِين په سفر کولو د هغوئي خوا له بريلي ته راغلو او شاګردي يې اختيار کړه، هغوئي داسې مهارت لرلو او دا مهارت صرف په يو عِلم کښې نۀ بلکې په 105 علومو کښې وو، دا په ځُله وئيل او اوريدل اسان دي خو کوم خلق چې ***PhD*** کوي، لږ د هغوئي نه معلومات اوکړئ چې په ***PhD*** کولو د اِنسان وېښتۀ سپين شي، کېدے شي چې د ***PhD*** په کلاس کښې د 30 کالو نه کم عمر والا څوک هم مېلاؤ نۀ شي، دا په يو عِلم کښې د ***PhD*** کولو موده ده، د اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُاللہِ عَلَیْہ شان ته وګورئ لکه چې په هر يو عِلم کښې يې بېله بېله ***PhD*** کړې وي، صرف 68 کاله په دُنيا کښې تېرولو والا اِنسان په دومره علومو باندې داسې مهارت څنګه حاصلولے شي؟ عقل ورته حېرانېږي، اخر هم دا وئيلے شي چې په هغوئي باندې د الله پاک خاص عنايتونه وو، ګنې نو داسې کارنامې د الله پاک د خاص مدد نه بغېر ممکنې نۀ دي۔

د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه کامِل اِیمان

بیا لږ د هغوئي کامِل اِیمان ته وګورئ! پخپله فرمائي: که زما زړۀ دوه ټوټې کړے شي نو پۀ یو باندې به لَآاِلٰهَ اِلَّا الله او پۀ بَل باندې به مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ الله لیکلي وي۔ [1]

خُدا ایک پر ہو تو اِک پر مُحَمَّد | اگر قلب اپنا دو پارا کروں میں[2]

سُبْحٰنَ الله! د هغوئي د کامِل اِیمان څومره ښکلے شان دے۔ هسې خو هغوئي ډېرې عاجزۍ کولو والا وو خو پۀ دې ځائے کښې د تحدیثِ نعمت د پاره لکه چې پخپله وائي چې پۀ ما باندې د رَبِّ رحمان اِنعام دے چې زما پۀ زړۀ باندې اِیمان نقش کړے شوے دے۔

زۀ ستورو جوړولو والا ته ګورم

واقعه ډېره مشهوره ده، یو ځل یو ګس حاضر شو، کوم چې پۀ عِلمِ نجوم کښې ډېر زیات مهارت لرلو، اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه ترېنه پوښتنه اوکړه: وفرمایئ چې د باران څۀ اندازه ده؟ د څو پورې به ورېږي؟ نجومي صاحب د خپل عِلم مطابق کربنې وغېره راښکلې، د ټول حساب کتاب کولو نه پس یې ووئیل: پۀ دې میاشت کښې باران نشته، پۀ بله میاشت کښې به کیږي۔ اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه ډېر پۀ اطمینان او یقین وفرمائیل: الله پاک ته ټول قدرت حاصل دے، که هغه وغواړي نو هم نن به باران اوکړي۔ نجومي صاحب پۀ خبره پوهه نۀ شو، وه یې وئیل: دا څنګه کېدے شي؟ تاسو ته خو هم د عِلمِ نجوم پته ده،

---

[1]... سوانح امام احمد رضا، صفحه:94۔

[2]... سامانِ بخشش، صفحه:153۔

د ستورو چال ته خو وګورئ!

اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه د هغوئي د پوهه کولو د پاره اسان انداز اختیار کړو، مخامخ ګړی لګېدلې وه، هغوئي پوښتنه اوکړه: چې اوس څو بجې دي؟ نجومي صاحب ووئیل: پاؤ باندې یولس- پوښتنه یې اوکړه: دولسو بجو ته څومره وخت پاتې دے؟ وه یې وئیل: 45 منټه- اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه پاخېدو او پۀ لاس باندې یې غټه ستن تاؤ کړه، فوراً 12 بجې شوې- وه یې فرمائیل: تاسو خو وئیل چې 45 منټه پس به 12 بجې کیږي، دا خو اوس شوې- نجومي صاحب ووئیل: تاسو ستن تاؤ کړه، ګڼې نو کېدې به، وه یې فرمائیل: زۀ خو هم دا وایم، تاسو ستورو ته ګورئ، زۀ د ستورو جوړولو والا قُدرت ته ګورم، هغه چې کوم ستوري څنګه غواړي تاؤهلے یې شي، هٰغه رَبِّ قادِر او قیوم که وغواړي نو میاشت خو غټه خبره ده، اوس به پۀ دې ساعت باران شي- بس د هغوئي د خُلې نه دومره وتل وو چې ورېځې راغلې او باران شروع شو- [1]

سُبْحٰنَ اللهِ! دا دے،

أُولٰٓئِكَ كَتَبَ فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْاِيْمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُ ؕ

(پارہ:28، سورۂ اجادلہ:22)

[مفهوم] ترجمۂ کنزُ العِرفان: دا هٰغه خلق دي د کومو پۀ زړونو کښې چې الله اِیمان نقش کړو او له خپله طرفه یې د رُوح پۀ ذریعه د هغوئي مدد اوکړو-

اعلیٰ حضرت رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه څومره د کامِل اِیمان والا وو، هغوئي پۀ ستورو باندې نۀ بلکې

---

[1] ...فیضانِ اعلیٰ حضرت، صفحه:132۔

د ستورو جوړولو والا پۀ قُدرت نظر لري، ورسره د الله پاک خاص تائید او مدد ته وګورئ چې دلته د هغوئي د خُلې مبارکې نه ووتل، هلته باران شروع شو-

اے الله! طبیب دروغژن او حبیب رښتیا کړې

یو ځل داسې وشو چې پۀ هندوستان کښې د طاعون وبا راغله، دا ډېره خطرناکه او مهلکه بیماري وي، پۀ دې کښې اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه هم بیمار شو، سخته تبه یې وه، د غوږونو نه شاته غوټې او ووریۍ یې وپړڅېدلې، خبرې او خوراک څښاک کول ورته ګران شو- طبیب راوغوښتے شو، پۀ هغۀ باندې معائینه اوکړے شوه، د ښه کره کتنې نه پس یې 7، 8 کرته ووئیل: دا هم هٰغه دے، دا هم هٰغه دے، یعنې طاعون مرض دے- اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائي: ما خو خبرې نۀ شوې کولے، البته! د زړۀ نه مې پوخ یقین لرلو چې نۀ زما طاعون دے او نۀ به چرې شي-

دا یقین د هغوئي ولې وو؟ ځکه چې پۀ حدیثِ پاک کښې دُعا ښودلے شوې ده او د حُضُور اَکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم اِرشاد مبارک دے چې کوم بنده څوک پۀ مصیبت کښې ووینې او دا دُعا ولولي، د هٰغه مصیبت نه به محفوظ وي، هٰغه دُعا دا ده:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ عَافَانِیْ مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهٖ وَفَضَّلَنِیْ عَلٰی كَثِیْرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِیْلًا

ترجمه: د الله پاک شُکر دے،چا چې ما ته د دې مصیبت نه عافیت راکړو، پۀ کوم کښې چې یې تۀ اخته کړې او ما ته یې پۀ خپل ډېر مخلوق باندې فضیلت راکړو-

اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه **فرمائي:** ما د طاعُون والا مریض پۀ لیدو هٰغه دُعا لوستلې وه، ځکه زما د خپل خوږ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم پۀ فرمان باندې پوره یقین وو چې زما چرې هم

طاعُون نۀ شي کېدے- فرمائي: شپه وه، بيماري خطرناک حد ته رسېدلې وه، ډېر درد مې محسوسولو، ما پۀ زړۀ زړۀ کښې دُعا اوکړه: اَللّٰهُمَّ صَدِّقِ الْحَبِيْبَ وَكَذِّبِ الطَّبِيْبَ اے الله پاکه! د حبيبِ ذِيشان صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم رښتيا کېدل او د طبيب دروغژن کېدل ظاهر کړې- لا مې هيله دا دُعا کړې وه چې پۀ غوږ کښې اواز راغلو: مسواک او مرچ- اَلْحَمْدُ لِلّٰه! مرچ مې وټکول او د هغې سره مې مسواک اوکړو، الله پاک شِفا راعطا کړه- [1]

سُبْحٰنَ الله! څومره کمال دے--!! يو طرف ته د هغوئي کامِل اِيمان دے چې د خوږ محبوب صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم پۀ فرمان باندې کامِل يقين لري، د ډاکټر د تشخيص نه اِنکار کوي، بل طرف ته د الله پاک خاص تائيد او مدد ته وګورئ چې پۀ غائبانه توګه هغوئي ته عِلاج وښودلے شو او د هغوئي شِفا نصيب شوه-

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!　　صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

جاز د ډوبېدو نه بچ شو

سيدي اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه پۀ وړومبي ځل د خپل مور او پلار سره د حج د پاره روان وو، هٰغه وخت د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه عمر مبارک 22 کاله او يو څو مياشتې وو، دا سفر د سمندري جاز پۀ ذريعه وو، پۀ واپسۍ کښې پۀ سمندر کښې د درېو ورځو پورې سخت طوفان وو، دومره سخت طوفان وو چې خلقو د بچ کېدو طمع پرېښودې وه او کفنونه يې اغوستي وو- سيدي اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه فرمائي: هٰغه وخت د مور بې بې

---

[1] ... ملفوظاتِ اعلیٰ حضرت، صفحه:69 و71 ملتقطًا خلاصةً-

نا قراري چې مې ولیدله نو د هغې د تسلی د پاره مې بے اختیاره د خُلې نه ووتل، تاسو یقین ساتئ، په خُدائے مې دې قَسم وي چې دا جاز به نۀ ډوبېږي- اوس حالا تو ته وګورئ او غور وکړئ چې یو طرف ته دا حالت دے چې خلقو د ژوند طمع پرېښودې ده او بل طرف ته سیدي اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُاللہِعَلَیْہ دے چې قَسم خوري او وائي چې جاز به نۀ ډوبېږي، دا قَسم اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُاللہِعَلَیْہ ولې خوړلے وو، د دې په وضاحت کښې فرمائي: دا قَسم ما د دې حدیث په اِطمینان باندې خوړلے وو په کوم کښې چې په کشتیِ کښې د کښاستو په وخت د غرقېدو نه د حفاظت دُعا اِرشاد شوې ده، ما هٰغه دُعا لوستلې وه ځکه د حدیثِ پاک په رښتونې وعده باندې مطمئین ووم-[1]

سُبْحٰنَ اللہ! قربان شم د سیدي اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُاللہِعَلَیْہ د داسې کامِل یقین نه- کېدے شي چې دا د اعلیٰ حضرت رَحْمَۃُاللہِعَلَیْہ د هٰغې کامِل یقین برکت وو چې هٰغه طوفان کوم چې د درېو ورځو پورې جاري وو، په 2 ګېنټو کښې بالکل ودرېدو او جاز بچ شو-

اَلْبَحْرُ عَلَا وَ الْمَوْجُ طَغٰی، مَنْ بَے کَسُ و طُوفَاں هَوَش رُبا
مَنْجْدھار میں ھُوں بِگُڑِی ہے هَوا، مَوْرِیٰ نَیَّا پَار لگا جانا[2]

وضاحت: یعنې یا رسولَ اللہ صَلَّی اللہُعَلَیْہِوَاٰلِہٖوَسَلَّم ! په سمندر کښې طوفان دے، د اوبو چپې راوچتې شوې دي، زۀ بے وسه یم او طوفان داسې چې بنده حېرانوي، یا رَسُولَ اللہ صَلَّی اللہُ

---

[1]... ملفوظاتِ اعلیٰ حضرت، صفحه:181، 182 خلاصۃً۔

[2]... حدائقِ بخشش، صفحه:43۔

عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ! پۀ داسې حالت کښې زما کشتۍ د سمندر پۀ مینځ کښې انښتې ده، هوا هم د مخالف طرف نه ده، اوس هم بس تاسو ته کاتۀ دي، زما کشتۍ غاړې ته ورسوئ!

خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه د سیرت نه دا یو څو مثالونه وړاندې کړے شول، تاسو اندازه ولګوئ چې دا هم د دې آیت مبارک فیضان دے کوم چې د هغوئ پۀ سیرت مبارک کښې واضحه پۀ نظر راځي چې

اُولٰٓىِٕكَ كَتَبَ فِیْ قُلُوْبِهِمُ الْاِیْمَانَ وَ اَیَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُؕ

(پارہ:28، سورۂ مجادلہ:22)

[مفهوم] ترجمۂ کنزُ العِرفان: دا هغه خلق دي د کومو پۀ زړونو کښې چې الله اِیمان نقش کړو او له خپله طرفه یې د رُوح پۀ ذریعه د هغوئ مدد اوکړو-

د کامِل اِیمان کوشش کوئ!

خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! پۀ دې کښې زمونږ د پاره سبق دے، مونږ له هم پکار دي چې پوخ اِیمان ساتو، د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم پۀ فرامینو باندې پوخ یقین ساتو، اِنْ شَآءَ اللهُ الْكَرِیْم! د غیبو نه به را ته تائید او مدد حاصلیږي- الله پاک پۀ قرآنِ کریم کښې اِرشاد فرمائي:

وَ اَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۱۳۹﴾

(پارہ:4، سورۂ آل عمران:139)

[مفهوم] ترجمۂ کنزُ العِرفان: که تاسو اِیمان والا یې نو هُم تاسو به غالِب کیږئ-

یعني اے مسلمانانو--!! اے د خوږ محبوب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم غلامانو--!! غالِب به هم تاسو یې بس شرط یو دے: رښتوني اِیمان والا شئ! پۀ الله پاک باندې کامِل باور لرونکي

جوړ شئ---!! که دا یو شرط پوره کړے شي، اِیمان رښتونے او یقین پوخ کړے شي نو اِنْ شَآءَاللّٰہ اَلْکَرِیم! مسلمانان به همېشه غالب وي-

غُلامی میں نہ کام آتی ہیں شمشیریں، نہ تدبیریں
جو ہو ذوقِ یقیں پیدا تو کٹ جاتی ہیں زنجیریں(1)

وضاحت: اِنسان چې کله غلام جوړ شي نو نۀ یې تورې پکار راځي او نۀ د عقلمندو تدبیرونه پکار راځي، دا بس صرف د یقین ذوق دے، چې دا نصیب شي نو د هر مشکل حل راؤځي-

د دې وخت د ټولو نه لویه مسئله

خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! کاش چې زمونږه هم داسې پوخ یقین نصیب شي! د دې وخت د ټولو نه لویه مسئله چې څۀ ته مونږ وئیلے شو، هغه د بے یقینۍ حالت دے- نن مسلمان اُمت پۀ شریکه توګه د ډېرو مسئلو سره مخ دے ◈ غریبي عامه ده ◈ مشکلات دي، هر دوېم ګس پۀ مشکلاتو کښې راګېر دے ◈ جنګ جګړې دي ◈ بے اتفاقي ده ◈ د دُنیا پۀ ډېرو ځایونو کښې خو مسلمانان د ظلم زور ښکار دي، الله پاک دې د هغوئ غیبي مدد اوکړي، اَلْحَمْدُلِلّٰہ! مسلمانانو پۀ تاریخ کښې غوره کارنامې تر سره کړې دي، الله پاک مسلمانانو له ډېر شان او شوکت ورکړے دے خو اوس حالات څۀ بل شان روان دي، د دې څۀ وجه ده؟ د دې که تجزیه اوکړے شي نو کېدے شي چې ډېرې وجهې

---

[1]...کلیاتِ اقبال، بانگِ درا، صفحہ:301۔

زمونږ مخې ته راشي خو د دې ټولو یوه وجه کومې ته چې کېدے شي د ټولو نه لویه وجه هم وئیلے شي، هغه بے یقیني ده- د خوږ آقا و مولا، مکي مَدَني مصطفٰے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمان مبارک واورئ! **د مشهور صحابي رسول حضرت اَبُو هريره رَضِیَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دے، رسولِ ذِیشان، مکي مَدَني سلطان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائیلي دي:** مَا اَخَافُ عَلٰى اُمَّتِي اِلَّا ضِعْفَ الْيَقِيْنِ یعني زما پۀ خپل اُمت وِېره نشته خو د یقین د کمزورۍ- [1]

یو بل حدیثِ پاک واورئ! رسولِ رحمت، شفیعِ اُمت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائیلي دي: نَجَا اَوَّلُ هٰذِهِ الْاُمَّةِ بِالْيَقِيْنِ وَالزُّهْدِ د دې اُمت وړومبو خلقو د یقین او د دُنیا نه د بے رغبتی پۀ ذریعه نجات حاصل کړو وَيَهْلِكُ آخِرُ هٰذِهِ الْاُمَّةِ بِالْبُخْلِ وَالْاَمَلِ او د دې اُمت پۀ اخره کښې راتلونکي د کنجوسی او د اوږدو اُمیدونو پۀ وجه هلاک شول- [2]

الله پاک دې زمونږه کامِل اِیمان او پوخ یقین نصیب کړي-

اٰمِيْن بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

د کامِل اِیمان یوه نخښه

خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! مونږه آیت مبارک واورېدو، رَبِّ کریم فرمائي:

---

[1]... موسوعه ابن ابی دنیا، کتاب الیقین، جلد:1، صفحه:24، حدیث:9۔

[2]... موسوعه ابن ابی دنیا، کتاب الیقین، جلد:1، صفحه:19، حدیث:3۔

اُولٰٓىِٕكَ كَتَبَ فِیْ قُلُوْبِهِمُ الْاِیْمَانَ وَ اَیَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُؕ

(پارہ:28، سورۂ مجادلہ:22)

[مفهوم] ترجمۂ کنزُ العِرفان: دا هغه خلق دي د کومو پۂ زړونو کښې چې الله اِیمان نقش کړو او له خپله طرفه یې د رُوح پۂ ذریعه د هغوئي مدد اوکړو-

اوس پۂ دې آیت مبارک باندې د یو بَل اړخ نه غور اوکړئ! الله پاک فرمائي: اُولٰٓىِٕكَ- د دې معنیٰ ده: هٰغه خلق- سوال دے چې کوم خلق؟ الله پاک فرمائي:

لَا تَجِدُ قَوْمًا یُّؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْیَوْمِ الْاٰخِرِ یُوَآدُّوْنَ مَنْ حَآدَّ اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ وَ لَوْ كَانُوْۤا اٰبَآءَهُمْ اَوْ اَبْنَآءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشِیْرَتَهُمْؕ

(پارہ:28، سورۂ مجادلہ:22)

[مفهوم] ترجمۂ کنزُ العِرفان: تۂ به داسې خلق نۂ مومې چې کوم پۂ الله او د اخرت پۂ ورځ اِیمان لري چې هغوئي د هٰغه خلقو سره دوستي اوکړي کومو چې د الله او د هغۂ د رسول نه مخالفت اوکړو اګر که هغوئي یې پلاران یا ځامن یا ورونه یا خاندان [کورنی] والا دي-

یعنې اے محبوبِ ذیشان، مکي مَدَني سلطان صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم څوک چې ستاسو غلام دے، پۂ تاسو باندې اِیمان لرونکے دے، پۂ الله پاک باندې او پۂ قیامت باندې اِیمان لري، داسې کېدے نۂ شي چې هغه د الله او د رسول صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د دښمنانو سره دوستي وساتي، بیا هٰغه د الله او د رسول صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دښمنان که هغۂ ته هر څومره نزدې ولې نۂ وي، که پلار یې وي، که ځوي یې وي، که ورور یې وي، که د خاندان بل یو کَس وي، کوم چې د الله او د رسول صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دښمن دے، کامِل اِیمان والا د هغۂ سره دوستي هډو کولے نۂ شي او څوک چې داسې کامِل اِیمان والا دے، کوم چې ستاسو د دښمنانو

سره دوستي نۀ کوي، د هغۀ عشق هغه مجبوره کوي، د چا چې دا نظريه ده:

اپنا عزیز وہ ہے جسے تُو عزیز ہے	ہم کو ہے وہ پسند جسے آئے تُو پسند[1]

څوک چې داسې کامِل اِیمان والا دے، هغوئ ته کوم کوم نعمتونه عطا کولے شي---؟ رَبِّ کریم فرمائي:

اُولٰٓىِٕكَ كَتَبَ فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْاِيْمَانَ وَ اَيَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُ ؕ وَ يُدْخِلُهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوْا عَنْهُ ؕ اُولٰٓىِٕكَ حِزْبُ اللّٰهِ ؕ اَلَاۤ اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿۲۲﴾ (پارہ:28، سورۂ مجادلہ:22)	[مفهوم] ترجمۀ کنزُ العِرفان: دا هغه خلق دي د کومو پۀ زړونو کښې چې الله اِیمان نقش کړو او له خپله طرفه د رُوح پۀ ذریعه يې د هغوئ مدد اوکړو او هغه به هغوئ هغه باغونو ته داخلوي د کومو لاندې چې نهرونه بهېږي پۀ هغو کښې به همېشه اوسېږي، الله د هغوئ نه راضي شو او هغوئ د الله نه راضي شول، دا د الله ډله ده، واورئ! هُم د الله ډله کامیابه ده-

اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه د دې آیت مبارک پۀ وضاحت کښې فرمائي: پۀ دې آیت مبارک کښې صفا فرمائیلے شوي دي چې څوک د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم پۀ بارګاه کښې ګستاخي کوي، مسلمان به د هغۀ سره دوسْتي نۀ کوي، د دې واضحه مطلب دا شو چې څوک د هغۀ سره دوستي کوي، هغه به مسلمان نۀ وي- بیا د دې حُکم قطعاً عام کېدل، بِالتَّصرِیح (یعنې د وضاحت سره) ارشاد فرمائي چې پلار، ځوي، ورور، خپلوان ټول يې یاد کړه، یعنې که څوک هر څومره هم تاسو ته نزدې او هر څومره هم طبعي طور

[1]... ذوقِ نعت، صفحه:126۔

ستاسو خوښ وي، که اِیمان وي نو د ګستاخۍ نه پس د هغۀ سره محبت نۀ شي ساتلے، د هغۀ قدر نۀ شي کولے ګنې مسلمان به نۀ پاتې کیږي- د الله پاک هم دومره فرمائیل د مسلمان د پاره بس وو، خو وګورئ چې هغۀ تاسو د خپل رحمت طرف ته رابلي، د خپلو عظیمو نعمتونو لالچ درکوي چې که د الله او د رسول صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د عظمت پۀ مخکښې تاسو د چا خیال وه نۀ ساتو، د چا سره مو علاقه (تعلق) وه نۀ ساتلو نو ستاسو به کومې کومې فائدې نصیب کیږي:

(1): الله پاک به ستاسو پۀ زړونو کښې اِیمان نقش کړي پۀ کوم کښې چې اِنْ شَآءَ اللّٰہُ اَلْکَرِیم! د نبي خاتمې عظیم زېرے دے ولې چې د الله پاک لیک نۀ ورانېږي (2): الله پاک به پۀ روحُ القدس سره ستاسو مدد اوکړي (3): تاسو به د همېشه والا جنتونو ته بوځي، د کومو لاندې چې نهرونه روان دي (4): تاسو ته به د خُدائے ډله وئیلے کیږي، د خُدائے والا به شئ (5): مُرادونه به حاصل کړئ بلکې د اُمېد او خیال او ګمان نه پۀ کروړونو درجې زیات (6): د ټولو نه زیات دا چې الله پاک به ستاسو نه راضي وي (7): دا چې فرمائي: تاسو زما نه راضي، زۀ ستاسو نۀ راضي، د بنده د پاره به د دې نه بل لوئي نعمت څۀ وي چې د هغۀ رَبّ د هغۀ نه راضي وي خو ډېره بنده نوازي دا چې فرمائي چې الله د هغوئي نه راضي او هغوئي د الله نه راضي- [1]

سُبْحٰنَ اللّٰہ! خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! معلومه شوه چې د کامِل اِیمان پۀ تقاضو کښې

---

[1] ... فتاوٰی رضویه، جلد:30، صفحه:312 بتغیر قلیل۔

یو دا هم دي چې بنده د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د ګستاخانو، د بد مذهبو او د بے دِینو سره محبت وه نۀ ساتي، د هغوئي سره دوستي نۀ پالي، د هغوئي سره تعلق نۀ ساتي، بلکې دا پوخ ذِهن جوړ کړي چې

جو ان کا ہے ہمارا ہے، یہی دِل کو بتایا ہے
عَدُو سے اُن کے دِل کی دوستی ہونے نہیں دیتے

د ګستاخانو سره هیڅ محبت نشته

اَلْحَمْدُلِلّٰه! سیدي اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه په دې صفت کښې هم ډېر کمال لرلو- په دې معامله کښې هم د الله پاک په هغوئي باندې ډېر کرم وو- هغوئي فرمائي: اَلْحَمْدُلِلّٰه! زما د ماشومتوب نه د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د دښمنانو نه نفرت دے او د الله پاک فضل دے چې دا نفرت زما د بچو، بچو ته هم په ګُټې کښې ورکړے شوے دے-

د ګستاخِ رسول د پاره په زړۀ کښې نفرت

یو ځل اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه یواځې وو، مخامخ یو عربي راروان وو، د هغوئي عادت وو چې د عربیانو به یې ډېر عزت کولو، که یو عربي به یې ولیدلو نو ودرېدو به او د هغوئي تعظیم به یې کولو ځکه چې زمونږه خوږ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم عربي دے-

نو هغوئي چې عربي ګس ولیدو نو راپاڅېدل یې غوښتل خو په زړۀ کښې یې کراهت محسوس کړو، زړۀ یې غوښتل چې مۀ پاڅۀ--!! اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه دا شیطاني ګزار وګنړو او په نۀ زړۀ را پاڅېدو، د عربي سره مېلاؤ شو، کېناستو، د هغۀ سره یې درې

څلور خبرې اوکړې نو معلومه شوه چې ډېر پوخ ګستاخ رسول دے- **فرمائي:** ما هغه د ځان نه لرې کړو او زړۀ له مې شاباسے ورکړو چې د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د ګستاخانو سره هم داسې نفرت ساتل پکار دي- [1]

خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! پۀ دې کښې هم زمونږ د پاره سبق دے، مونږ له پکار دي چې د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د دښمنانو سره دښمني او د دوستانو سره دوستي وساتو- نن سبا حالات لږ مشکل دي، د سوشل مېډيا دور دے، غږ مسلمه پۀ قِسمه قِسم طريقو پۀ مسلمانانو کښې فتنې خوروي، پۀ داسې حالاتو کښې ضروري دي چې مونږ د خپل اِيمان حفاظت کوو او د دې بهترينه طريقه کومه چې پۀ حديثِ پاک کښې ورکړے شوې ده، دا اُصول پۀ خپل ژوند کښې نافذ کړئ: اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَالْبُغْضُ فِي اللهِ که د چا سره دوستي کول دي نو د الله د رضا د پاره او که د چا نه نفرت کول دي نو هغه هم صرف او صرف د الله د رضا د پاره- [2]

آيا زما د دښمن سره دې دښمني هم وساتله---؟

اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائي: **پۀ حديثِ پاک کښې دي:** د قيامت پۀ ورځ به يو ګس د الله پاک پۀ حُضُور کښې د حساب د پاره پېش کړے شي، پوښتنه به وشي: ووايۀ څۀ څۀ دې کړي دي؟ عرض به اوکړي: ◈ ما د فرض نمونځونو سره سره دومره نفل نمونځونه هم کړي ◈ د رمضان روژې خو به مې نهولې، ورسره ورسره مې دومره نفلي روژې هم

---

[1]... ملفوظاتِ اعلیٰ حضرت، صفحه:169۔

[2]... ابو داؤد، کتاب السنة، باب مجانبة اهل الهواء و بغضهم، صفحه:725، حديث:4599۔

ونېولې ◈ زکوٰة خو به مې ورکولو، ورسره مې دومره مال مې هم صدقه کړو ◈ فرض حج مې ادا کړو، د دې نه پس مې دومره دومره نفلي حجونه هم اوکړل- غرض دا چې هغه به خپل نېک اعمال بیانوي، بیانوي، اخر به الله پاک فرمائي: هَلْ وَالَيْتَ لِيْ وَلِيًّا وَعَادَيْتَ لِيْ عَدُوًّا آیا تا زما د پاره زما د دوست سره دوستي او زما د پاره زما د دښمن سره دښمني هم وساتله---؟ (1)

الله! الله! غور اوکړئ! ◈ نـمونځونه هم دي ◈ روژې هم دي ◈ حجونه هم دي ◈ زکوٰة هم دے ◈ صدقې او خېراتونه هم دي ◈ نفلي عبادتونه هم دي، د دې باوجود خبره پۀ دې باندې مکمل کیږي چې د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د دښمنانو نه دې نفرت هم اوکړو که نۀ---؟ معلومه شوه چې د ټول عمر عبادتونه یو طرف ته او د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم محبت بل طرف ته---!! که دا محبت وي نو عبادت قبول دے، که دا محبت نۀ وي نو عبادت بے کاره دے-

الله پاک دې زمونږه صحیح پوهه او کامِل اِیمان نصیب کړي، الله پاک دې زمونږه خپل رښتونے پوخ محبت او د رسولِ ذِیشان، مکي مَدَني سلطان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم کامِل عشق نصیب کړي- اٰمِيْن بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

فتاویٰ رضویه موبائل ایپلي کېشن

اے د خورِ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم عاشقانو! اَلْحَمْدُ لِلّٰه! د عاشقانِ رسول د دِیني تنظیم دعوتِ

---

[1]... ملفوظاتِ اعلیٰ حضرت صفحه:164و165۔

اِسلامي د ***I.T*** ډیپارټمنټ له خوا مختلف موبائل ایپلي کېشنز جاري کړے شوي دي، اوس اوس یو ډېر ښکلے موبائل ایپلي کېشن جاري کړے شوے دے، د کوم نوم چې دے: فتاویٰ رضویه (***Fatawa Razwia***) ◈ په دې ایپلي کېشن کښې د فتاویٰ رضویه ټول جلدونه شامل دي او د هر جلد نه لاندې د رسالو او موضوعاتو مختصر فهرست هم شامل کړے شوے دے ◈ د فتاویٰ رضویه ټولې رسالې (کومې چې د اعلیٰ رَحْمَةُاللهِعَلَيْه نه د پوښتلے شوو سوالونو په جوابونو کښې لیکلې شوې وې د هغې) بېل فهرست هم موجود دے ◈ په ایپلي کېشن کښې ډېر ښکلے فیچر د ایډوانس سرچ (***Advanced Search***) دے، د کوم په ذریعه چې د خپلې خوښې خبرې په اسانۍ سره سرچ کېدے شي، په یو خاص جلد یا خاص رساله کښې هم د سرچ کولو سهولت موجود دے ◈ په جلد منتخب کولو په هغې کښې د خپلې خوښې صفحې (***Page***) ته تللے شئ ◈ د الفاظو فونټ سائز (***Font Size***) هم په خپله خوښه ایډجسټ کولے شئ ◈ په ایپلي کېشن کښې د خپلې خوښې خبرې په نوټس (***Notes***) فیچر کښې لیکلے او محفوظ کولے او د خوښې (***Favorites***) په لسټ کښې یې شاملولے او شېئر (***Share***) کولے هم شئ۔

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب!　　صَلَّی اللهُ عَلٰی مُحَمَّد

د بیان په اخره کښې راځئ چې یوه شرعي مسئله زده کړو:

صحیح څه دي؟

(د صحیح شرعي مسئلې یا په خلقو کښې د پرتې غلط فهمۍ په ګوته کول)

مسئله: د جومات د چندې نه د ربیع الاوّل د پاره جومات پۀ لائټونو ښائسته کول جائز نۀ دي-

وضاحت: اَلْحَمْدُلِلّٰه! د ربیع الاول تیارياني شروع دي، د الله پاک فضل دے چې عاشقانِ رسول پۀ ربیع الاول شریف کښې کورونه، جوماتونه او محلې ښائسته کوي، **دا ښائسته کول بالکل جائز دي بلکې د ثواب کار دے**، یوه مسئله واورئ او ځان پرې پوهه کړئ چې د جومات پۀ چنده باندې د ربیع الاول د پاره جومات پۀ لائټونو ښائسته کول جائز نۀ دي، اُصُول دا دي چې چنده صرف پۀ هٰغه کار کښې خرچ کېدے شي، د کوم کار د پاره چې جمع کړے شوې وي- عام طور د جومات چنده د جومات پۀ لائټونو د ښائسته کولو د پاره نۀ بلکې د جومات د ضرورتونو د پاره کولے شي، ځکه پۀ دې باندې جومات پۀ لائټونو ښائسته کول جائز نۀ دي- آؤ! که د چندې جمع کولو پۀ وخت د چنده ورکوونکي نه اجازت واخلې چې ستاسو دا چنده پۀ ربیع الاول کښې د جومات پۀ لائټونو د ښائسته کولو د پاره هم خرچ کېدے شي نو بیا پۀ دې چنده جومات پۀ لائټونو ښائسته کولے شئ- بهتر او د بچت والا صورت دا دے چې جومات پۀ لائټونو د ښائسته کولو د پاره بېله چنده اوکړے شي او پۀ لائټونو چې کومه بجلي خرچ کیږي، د هغې پیسې هم د دې چندې نه ادا کړے شي- [1]

الله پاک دې مونږ ته د صحیح اِسلامي احکامو د زده کولو او پۀ هغې باندې د عمل کولو توفیق راعطا کړي- اٰمِیْن بِجَاہِ خَاتَمِ النَّبِیّٖن صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

---

[1] ...، دار الافتاء اہلسنت، فتوٰی نمبر: Aqs904 خلاصۃً۔

د اَسمَاءُ الـحُسنیٰ برکتونه (وظیفه)

يَا مُنتَقِمُ، يَا عَفُوُّ (اے سختي سزا ورکوونکيه! اے معاف کوونکيه!)

الله دې نۀ کړي که د چا دښمني وي او ختمول يـې غواړي نو د درېو جُمعو پورې دې يَا مُنتَقِمُ، يَا عَفُوُّ پۀ کثرت سره لولي، اِنْ شَآءَاللّٰه اَلْکَرِيم! دښمني به يـې پۀ دوستیِ کښې بدله شي- (1)

الله پاک دې مونږ ته د عمل کولو توفيق راعطا کړي-

اٰمِيْن بِجَاہِ خَاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

[1]... مدنی پنج سورہ، صفحہ:257۔